

AZ 1981. ÉVI ÁBEL JENŐ EMLÉKÉREM

Az Ókortudományi Társaság 1981. évi közgyűlése az Ábel Jenő Emlékérmet Kákósy László egyetemi tanárnak, az ELTE Ókori Keleti Történeti Tanszéke vezetőjének, a történettudományok (egyiptológia) doktorának ítélte oda.

Kákósy László az egyptológia és az ókori vallástörténet kiemelkedő hazai képviselője. Ez a kettős tudományos érdeklődése: egyfelől az egyptológiának legtágabb értelemben vett művelése, ideértve annak filológiai, irodalmi, irodalomtörténeti, történeti és régészeti vonatkozásait, másfelől a vallástörténet általános kérdései iránti fogékonyság, amely nem riad vissza a néphit alsó szféráinak, mágikus hiedelmeknek és praktikáknak, a jóslás különféle formáinak, az antik babonának elemzésétől sem, ez a kettős tematikus kötöttség egyetemi tanulmányai alapján, talán leginkább első mesterének, Dobrovits Aladárnak ihletésére ébredt benne, és egymást harmonikusan kiegészítve kísérte végig eddigi sikeres kutatói pályáját. Kutatómunkájának jelentős állomásai elsősorban nagy monográfiái: Varázlás az ókori Egyiptomban (1969), Egyiptomi és antik csillaghit (1978), Ré fiai (1979) — ez utóbbi az egyptológia teljes komplexusának legátfogóbb, a tudományág legújabb eredményeit is felölelő s egyben azokat sok új szemponttal is gazdagító, magyar nyelvű összefoglalása, mely méltán részesült Akadémiánk elnöki jutalmában (1980). Nem kisebb jelentőségűek nagy nemzetközi visszhangot is kiváltott részlettanulmányai, leginkább az egyiptomi vallástörténet köréből, így pl. a Szépművészeti Múzeum több papiruszának, köztük a jelentős mágikus papirusznak, az ún. Hórosztábláknak kiadása, egy, a berlini állami múzeumban őrzött egyiptomi szarkofág vallási szimbolikájának elemzése vagy az egyiptomi történeti tudat megismerése szempontjából is fontos aranykor-képzetek vizsgálata. Az utóbbi években figyelmének központjába leginkább a kései — újbírodalmi, hellénisztikus és római kori — már bomló egyiptomi vallás tanulmányozása került, ez pedig átvezette az egyiptomi vallás egyes elemei továbbélésének, a kopt hagiográfia és mágia egyiptomi elemeinek feltárása, a gnósztikus irodalom egyiptomi előzményeinek és forrásainak felderítése felé. Mindezeket a kutatásokat a filológiai akribéia, a régészeti, művészeti és irodalmi források komplex szemlélete és hasznosítása és nem kevésbé a széles vallástörténeti háttér érzékelése és érzékeltetése jellemzi.

A tudós személyiségétől elválaszthatatlan az egyetemi oktatóé, a tudományos eredmények terjesztőjéé és a tudomány szervezőjéé. Kákósy Lászlónak sikerült felkeltetnie tanítványai legjobbjában az igényt a további kutató munkára: szemünk előtt van felnövekvőben a tisztas múltú hazai egyptológiának egy új, az ő vezetése mellett formálódó nemzedéke. Magyar nyelvű műveiben a tudományos eredmények közkincsé tételének legszerecsesebb lehetőségét valósítja meg: jórészt saját, korábban már tudományos körök előtt igazolt eredményeit teszi élvezetes formában hozzáférhetővé, s így történhetett, hogy Ré fiai című munkája nemcsak akadémiai jutalmat kapott, hanem könyvsiker is lett. Az elméleti kérdések kutatója nem szakad el a mindennapok gyakorlati feladataitól sem, ha azok tudományágának érdekeit szolgálják. Részt vett az eddigelő egyetlen hazai egyiptomi régészeti úsatáson, Núbiában; szerkeszti a *Studia Aegyptiaca* sorozatát; titkára az International Association for the History of Religions (IAHR) magyar nemzeti bizottságának s ugyancsak titkára az MTA Ókori Történeti Bizottságának.

Amikor az Ókortudományi Társaság ez évben, eddigi pályája elismeréseként Ábel Jenő Emlékéremmel tünteti ki Kákósy László professzort, az egyptológia és az egyetemess vallástörténet kiváló hazai kutatóját, egyben azt a meggyőződését is kifejezi, hogy eddigi, gazdag aratású tevékenységét folytatva, egyre újabb eredményekkel öregbíti az általa képviselt tudományok hazai és nemzetközi elismertségét.

HAHN ISTVÁN

B. RÉVÉSZ MÁRIA

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 1981. ÉVI ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI LATIN TANULMÁNYI VERSENYE

Az Ókortudományi Társaság 1962-ben rendezte — egy korábbi hagyományt követve — az első tanulmányi versenyt, akkor kísérletképpen csak a budapesti iskolák részvételével. A következő évben Budapesten kívül még három megyére terjesztettük ki a versenyt, a harmadik évben pedig már országos keretben rendezhettük meg versenyyűnkét, a Minisztérium engedélyével és támogatásával. A főhatóság támogatását azóta